

STRESZCZENIE

rozprawy doktorskiej pt.: *Państwo, polityka, społeczeństwo w myśli politycznej Jarosława Kaczyńskiego i Donalda Tuska. Analiza porównawcza*, napisanej pod kierunkiem dr. hab. Prof. Uczelni Krzysztofa Łabędzia.

Obserwowany od przełomu XX i XXI stulecia wzrost zainteresowania myślą polityczną stanowi pokłosie rosnącego zrozumienia dla praktycznego waloru jej badania, a więc wpływu na proces kreowania idealnego - pożądanego ładu politycznego. Nieudana próba stworzenia rządu Platforma Obywatelska – Prawo i Sprawiedliwość w roku 2005 zaowocowała podziałem polskiej sceny politycznej na dwa, silnie skonfliktowane obozy polityczne, na czele których stoją dwaj wybitni politycy, bohaterowie niniejszej rozprawy. Ich działalność, a szczególnie rywalizacja o głosy wyborców i wpływ na kształtowanie oblicza społecznego, ekonomicznego oraz ustrojowego kraju, stanowią jeden z głównych determinantów zaostrego dyskursu politycznego w Polsce. Trwale zastąpił on wcześniejszą polaryzację między zwolennikami partii postkomunistycznych i ideowymi spadkobiercami Solidarności. Motywacją do napisania pracy stała się, zatem dla autora chęć scharakteryzowania myśli politycznej obu byłych premierów, w zakresie najważniejszych kwestii społecznych, ekonomicznych, politycznych oraz aksjologicznych, ze szczególnym uwzględnieniem płaszczyzny podziału i podobieństw ich poglądów.

Celem niniejszej rozprawy było przeprowadzenie procesu badawczego w postaci dokonania analizy porównawczej refleksji politycznej Jarosława Kaczyńskiego i Donalda Tuska, dotyczącej najważniejszych sfer funkcjonowania państwa.

Dla pełnej realizacji przyjętego celu rozprawę skonstruowano z pięciu rozdziałów, poprzedzonych wstępem, w którym przedstawiona została motywacja wyboru tematu oraz aktualny stan badań w literaturze przedmiotu, ze szczególnym uwzględnieniem istniejących deficytów.

W rozdziale pierwszym przedstawiono ujęcia definicyjne myśli politycznej, wraz z jej klasyfikacją oraz charakterystyką poszczególnych nurtów. Rozdział drugi poświęcono analizie szeroko rozumianego systemu aksjologicznego obu byłych premierów, w tym: inspiracjom współczesnymi nurtami ideowo-politycznymi, refleksji nad tradycją i kulturą chrześcijańską, nauką społeczną kościoła katolickiego oraz dziedzictwem historyczno-kulturowym państwa polskiego i ich roli we współczesnym systemie społeczno-prawnym.

W spectrum zainteresowania rozdziału trzeciego znalazły się postulowane przez bohaterów niniejszej rozprawy rozwiązania ustrojowe państwa polskiego, ze szczególnym uwzględnieniem podziału kompetencji wewnątrz trójpodziału władz, jak również prerogatyw poszczególnych organów władzy oraz uprawnień administracji samorządowej. Analizie poddany został także stosunek obu byłych premierów do obowiązującej *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej*.

Głoszone przez J. Kaczyńskiego i D. Tuska postulaty społeczne, skorelowane z pożądanym przez nich modelem polityki ekonomicznej omówione zostały w rozdziale czwartym; rozdział ostatni poświęcono polityce zagranicznej w refleksji obu polityków. Analizie porównawczej poddano formułowane przez nich postulaty dotyczące modelu integracji europejskiej, roli Polski w strukturach NATO, relacje z sąsiadami, Stanami Zjednoczonymi Ameryki oraz stosunek do idei Międzymorza i współpracy wewnątrz Grupy Wyszehradzkiej.

Rozprawę wieńczy zakończenie, podzielone na dwie części; pierwsza z nich dotyczy rodzaju sprawowanego przez bohaterów niniejszej pracy przywództwa oraz stylu uprawianej przez nich polityki. W drugiej części dokonano podsumowania przeprowadzonego procesu badawczego w postaci weryfikacji postawionych we wstępie hipotez.

Proces badawczy przeprowadzony został w oparciu o metody: komparatywną i historyczną, a także analizę treści.

Wartość poznawczy niniejszej pracy stanowi wkład w niwelację deficytu w dotychczasowym stanie wiedzy; w rozprawie dokonano, bowiem analizy porównawczej refleksji politycznej J. Kaczyńskiego i D. Tuska we wszystkich sferach funkcjonowania państwa.

Słowa kluczowe: Jarosław Kaczyński, Donald Tusk, myśl polityczna, nurty myśli politycznej, inspiracje aksjologiczne, ustroj państwa, polityka ekonomiczna, polityka historyczna, polityka społeczna, polityka zagraniczna

